

L'hora de rectificar

El 2014 és un any ple de commemoracions: el Tricentenari del 1714; els 100 anys de l'inici de la Primera Guerra Mundial; els cent anys de la fundació de la Mancomunitat de Catalunya, gràcies a la iniciativa intel·ligent de Prat de la Riba; el centenari del naixement de figures literàries de la talla de Dylan Thomas, Joan Vinyoli, Martí de Riquer i Josep M. Boix i Selva; i els 75 anys de l'ocupació de Barcelona per les tropes franquistes, el 26 de gener del 1939, un fet històric de capital importància que aquest mateix diari està recordant fa setmanes de manera rigorosa.

Els primers anys del franquisme a Barcelona són un dels capítols més foscos i confusos de la història moderna de Catalunya, sobretot en el terreny de la cultura i la literatura. A partir de la transició democràtica tota una sèrie d'historiadors qualificats –Josep Benet, Albert Manent, Joan M. Thomàs, Joan Samsó, Francesc Vilanova, Ignasi Riera i altres– van aplicar a fons en l'estudi del tema i van produir les primeres monografies especialitzades. Aquests assaigs van representar una primera aproximació que, malauradament, amb el pas del temps, s'han convertit en clàssics inamovibles que sempre se citen com a autoritats inqüestionables.

Naturalment, amb el pas dels anys, com era d'esperar, hem anat descobrint que aquestes obres no són tan infal·libles com ho semblaven. Han aparegut nous documents i punts de vista que ens indiquen que hem de replantejar aquella època, el *desert*, com

D'esquerra a dreta i de dalt a baix: J.V. Foix, Salvador Dalí, Manuel Brunet, Josep Pla, Eugeni d'Ors i Llorenç Villalonga, sembla ser que formen part de la cara fosca de la cultura catalana / ARXIU

Es tracta d'una selecció de 14 de les ponències que es van presentar en un congrés organitzat pel Centre of Catalan Studies de Queen Mary

l'anomenava el genial Gaziel, d'una manera més calmada, matisada i objectiva.

Per això saludo amb entusiasme l'aparició recent del llibre conjunt *La cara fosca de la cultura catalana. La col·laboració amb el feixisme i la dictadura franquista*, a cura del professor i poeta Jordi Larios, publicat per Lleonard Muntaner Editor, de Mallorca. De fet, es tracta d'una selecció de 14 de les ponències que es van presentar en un congrés, organitzat pel Centre of Catalan Studies de Queen Mary University of London, i celebrat a Londres els primers dies de juliol del 2008, amb el suport de l'Institut Ramon Llull.

Els textos del llibre s'ocupen, per una banda, de qüestions més generals de l'època, com la dreta intel·lectual catalana o la revista *Destino* davant la Segona Guerra i, de l'altra, d'autors específics com ara Ors, Pla, Brunet, Arús, Dalí, Pujols i Villalonga, entre

alguns més. Del to general del llibre se'n desprèn una actitud més ponderada i més sòbria, deixant de banda les postures massa ideologitzades i massa polaritzades, entre blanc i negre, dels seus antecessors. Si baixem al detall i agafem, a tall d'exemple, el treball *Manuel Brunet, periodista d'idees*, del professor Francesc Montero de la Universitat de Girona, trobarem una afirmació de molt de pes a la introducció del text: "Durant dècades, la figura de Brunet ha estat objecte d'interpretacions interessades que n'han impedit l'anàlisi sense prejudicis." Crec que aquest comentari, tranquil·lament, es podria fer extensiu a tots els altres autors i temes generals estudiats.

La història no ha de ser mai un camp de batalles personals perquè hi ha moltes més coses en joc. Ha arribat l'hora de les rectificacions. *

1r FESTIVAL DOMINI MÀGIC DE POESIA 4, 5, 6 abril 2014

"A través de Vinyoli"
Xavi Múrcia

Passeig de poesia dita i cantada

Auditori Municipal · 22.00 h · Preu: 5€
Divendres, 4 d'abril de 2014
Santa Coloma de Farners

www.scf.cat

